

TRABZON

15 TEMMUZ
DEMOKRASİ HAKLARI VE ŞEHİTLERİ
ANMA GÜNÜ
2 0 1 7

Yücel YAVUZ
TRABZON VALİSİ

Hızır AKTAŞ
MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜ

TÜRK TARİHİNDE DEMOKRATİKLEŞME VE DARBELER

Türk tarihinde bireysel hak ve hürriyetlerin sağlanması ve güvence altına alınması İslam öncesi dönemde “töre”nin, İslami dönemde “din”in gereği olarak sultanın asli görevleri arasındaydı. Bu durum Avrupa’da demokrasi adına yapılan gelişmelerin Türk toplumunda karşılık bulamamasının başlıca sebeplerden biri oldu.

Değişen dünya şartları ve Osmanlı Devleti’nin içinde bulunduğu zorunluluklar karşısında Batılı anlamda demokrasiye geçişte ilk adım 1839 Tanzimat Fermanı ile atıldı. Türk tarihinde anayasal düzene geçişin de ilk adımı sayılan Tanzimat Fermanı ile hukukun üstünlüğü ilk kez kanun güvencesine alındı. 1856 İslahat Fermanı da bu sürecin devamı niteliğindedir. Bu iki adımdan sonra Türk tarihinin demokratikleşme süreci darbelerin gölgesinde yaşandı. Her defasında “daha fazla demokrasi” ve “despotik idarelerin yok edileceği” iddiasıyla darbeler yapıldı. Fakat yapılan her darbe demokratikleşme sürecini askerî vesayetin gölgesinde bıraktı. Bu durum Türkiye’de Avrupa ülkelerinden çok farklı bir demokrasi anlayışının ortaya çıkmasına sebep oldu.

Demokrasi önünde en önemli engel olarak gördükleri mevcut idareleri yıkmaya yönünde irade ortaya koyan darbeci vesayetler, iç ve dış dinamiklerle iş birliği yaparak istenmeyen durumların ortaya çıkmasına sebep oldular. Osmanlı Devleti’nde ve Türkiye Cumhuriyeti’nde gerçekleştirilen darbeler ve darbe girişimleri şöyle sıralanabilir:

Osmanlı Dönemi

1. I. Meşrutiyet Darbesi (29 Mayıs 1876)
2. II. Meşrutiyet Darbesi (10-24 Temmuz 1908)
3. 31 Mart İhtilali (13 Nisan 1909)
4. Halaskâr Zabitan İsyanı (21 Haziran 1912)
5. Babıâli baskını (23 Ocak 1913)

Cumhuriyet Dönemi

6. 27 Mayıs Darbesi (1960)
7. 21 Şubat Darbesi (1962)
8. 22 Mayıs Darbesi (1963)
9. 12 Mart Muhtırası (1971)
10. 12 Eylül Darbesi (1980)
11. 28 Şubat Postmodern Darbesi (1997)
12. E-Muhtıra (27 Nisan 2007)
13. 15 Temmuz Darbe Girişimi (2016)

Osmanlı Devleti’nde ve Türkiye Cumhuriyeti’nde gerçekleştirilen darbelerin başlangıcı kabul edilen I. Meşrutiyet Darbesi’nden bu yana darbeciler cevaplarını 140 yıl gecikmeli olarak 15 Temmuz Darbe Girişimi’nde milletin elinden yedikleri tokat ile aldılar.

TRABZON 15 TEMMUZ ŞEHİTLERİ ANADOLU LİSESİ 15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu, Trabzon Milletvekili Sayın Salih Cora, Trabzon Valisi Sayın Yücel Yavuz, Trabzon Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Orhan Fevzi Gümrükçüoğlu, askerî ve mülki amirler, öğretmen, öğrenci ve vatandaşların iştirakiyle gerçekleşen program Hamamizade İhsan Bey Kültür Merkezi'nde yapıldı.

İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu bir konuşma gerçekleştirdi.

Düzenlenen şiir ve kompozisyon yarışmalarında dereceye giren öğrencilere ödülleri verilmesinin ardından şiir ve kompozisyonlar okundu.

Öğrenci korosunun seslendirdiği türkülerin ardından "15 Temmuz" temalı videolar izlendi. "15 Temmuz" adlı oratoryonun sunumu ve ödül töreninin ardından program sona erdi.

*Zulmü alkışlayamam, zalimi asla sevemem;
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.
Biri ecdadıma saldırdı mı, hatta boğarım!..
Boğamazsam da hiç olmazsa yanımdan kovarım.*

DUA

*Biz, kısık seslerimiz... Minareleri,
Sen, ezansız bırakma Allah'ım!
Ya çağır şurada bal yapanlarını,
Ya kovansız bırakma Allah'ım!
Mahyasızdır minareler... Göğü de,
Kehkeşansız bırakma Allah'ım!
Müslümanlıkla yoğrulmuş yurdu,
Müslümansız bırakma Allah'ım!
Bize güç ver... Cihat meydanını,
Pehlivansız bırakma Allah'ım!
Kahraman bekleyen yığınlarını,
Kahramansız bırakma Allah'ım!
Bilelim hasma karşı koymasını,
Bizi cansız bırakma Allah'ım!
Yarının yollarında yılları da,
Ramazansız bırakma Allah'ım!
Ya dağıt kimsesiz kalan sürünü,
Ya çobansız bırakma Allah'ım!
Bizi sen sevgisiz, susuz, havasız
Ve vatansız bırakma Allah'ım!
Müslümanlıkla yoğrulmuş yurdu,
Müslümansız bırakma Allah'ım!*

Arif Nihat Asya

TRABZON AKÇAABAT GÜZEL SANATLAR LİSESİ VE AKÇAABAT YILDIZLI ANADOLU LİSESİ 15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

“Gökyüzü uzandığı kadar bu vatan, bağımsızlığın omuzlarında sonsuzluğa yükselecektir ve her karışında şehidimin mücadelesinin yükseldiği bu topraklar Türk ulusuna ebediyen yâr kalacaktır.”

*Yıkılmaz dağlar olsa düşman, yarar geliriz
Mevla'yı bilenlere neylesin kanlı kurşun
İbrahim edasıyla putu kırar geliriz
Peygamber duasıdır sırları bize arşın
Gemileri yakarak bir yol arar geliriz*

*Muhaciriz, ensarız imkânımız bir bizim
Düşlerimizden akar umudun bereketi
Dünyaya baş kaldıran erkânımız bir bizim*

Program İl Millî Eğitim Müdürü Sayın Hızır Aktaş, protokolün değerli üyeleri, öğretmenler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleşti.

Akçaabat Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin hazırlamış oldukları “15 Temmuz Destanı ve Milletın Destanı” konulu resimlerden oluşan serginin açılışı yapıldı. Şehitlerimizin ruhu için Kuran-ı Kerim okundu. 15 Temmuz gecesi yaşananları anlatan video gösterisi izlendi. Bir öğrenci tarafından “Otuz Kuş” adlı şiir okundu. Günün anlamıyla ilgili olarak bir öğrenci tarafından konuşma yapıldı. Resim yarışmasında derece alan öğrencilere ödülleri verildi. Öğrencilerin hazırladığı ve kahramanlık türkülerinden oluşan bir konser verildi.

İl Millî Eğitim Müdürü Hızır Aktaş, konserde görev alan ve resim yarışmasında başarılı olan öğrencileri tebrik etti. Katılanlara ve emeği geçenlere yapılan teşekkür konuşmalarıyla program sona erdi.

15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ RESİM YARIŞMASINDA
DERECEYE GİREN ESERLER

Yarışma 1. si resim

Yarışma 2. si resim

Yarışma 3. sù resim

Mansiyon ödülü

Sergilenen resimlerden örnekler

BEŞİKDÜZÜ ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

*Selam Olsun Tanka Karşı Dimdik Duran Kahramanlara
Selam Olsun Nene Hatunlara, Şerife Bacılara
Selam Olsun Ak Sakallı Yiğit Delikanlılara
Selam Olsun Ölüme Meydan Okuyan Tüm Canlara
Ve Selam Olsun Kefenim Sırtımda Diyen Başkomutanlara*

*Helal Olsun Bu Yiğitleri Doğuran Eli Öpülesi Analara
Helal Olsun Çanakkale Ruhunu Yaşatanlara
Helal Olsun Darbeye Darbe Yapan Korkusuzlara
Helal Olsun Meydanları Dolduran Güzel İnsanlara
Ve Helal Olsun Gövdesini Kurşuna Siper Eden Yürekli Adamlara*

Anadolu topraklarında Türk milletinin kanlarıyla yazdıkları destanlara bir yenisi daha eklenmişti o korkunç gecede. Nefesler tutulmuş, gözler görmez olmuştu. Darbe adı altında millî irademize kast eden ve ülkemizi bölmeye çalışan vatan hainlerine o makûs gecede de fırsat verilmemişti. Çünkü fırsat verilseydi eğer o gece darbe girişimi gerçekleşecekti. Bugün biz de paramparça olacak ve belki de Suriye’de olduğu gibi yurdumuzdan, cennet diyarımızdan ayrı düşmek zorunda kalacaktık. İşte tam da bu yüzden biz Türk gençleri buna izin vermezdik. Vermedik ve ölüm gelip bizi buluncaya kadar da vermeyeceğiz.

Program protokolün değerli üyeleri, okul müdürü, öğretmenler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleşti. Saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Okul Müdürü Yücel Şahinbaş, günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yaptı. Ardından "Korkmadılar" adlı video izlendi. Öğrenciler tarafından gerçekleştirilen "15 Temmuz Kahramanları" adlı oratoryonun sunumu ile tören sona erdi.

*Çok, çok erken okundu selan
Daha tankların önüne geçmeden
Ve sen öldüğünü bilmeden...*

*Alt yazılı bir gecenin
Destanıydı ölümün sessizliğine
Koşan gözlerin*

*Kefenim olur belki
Diyerek giydiğin beyaz gömleğin
Kandan düğmeleri*

*Ne olur susma dedim sustun
Bana anlatmayacak mısın cenneti ?
İhtilal mi darbe mi
Gündüz hangisi ? Gece hangisi ?*

*Dur diyen ellerinde şahadet şerbeti
İçin yanarken içtiğin su gibi
Kana kana, doyusıya
Tadını anlat desem
Şahadetin tarifi olur mu ki ?*

*Çok, çok erken okundu selan
Bin vurup , bir vurulmadan
Ve sen öldüğünü anlamadan...*

AKÇAABAT İMKB ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ PROGRAMI

Bir rüya görüyorum sanki. Dedemin anlattığı seneler evvelki bir kâbusa benziyordu. Dedemin dediğine göre her yerde tanklar vardı ve sokaklarda kuş uçmazdı. Tuhaf olan bir şey var ki bu kez herkes ayakta idi ve meydanlarda insan seli vardı. Kimse dedemin anlattığı o durumu bir daha yaşamak istemiyordu. Biz dahi dinleyip ürperdiğimiz şeylerle karşı karşıyaydık. Şimdi bir seçim yapmamız gerekiyordu. Ya kaçıp yataklarımıza girecek ve sırtlanlara memleketimizi satacaktık ya da aslanlar gibi seneler evvel atalarımızın bu ülkeyi canla başla kurduğu gibi bizler de tankların önüne bedenimizi koyacaktık. Ya can tatlıydı şimdi ya da canan. Vatan aşkı, özgürlük aşkı aşkların en yücesidir.
*“Ey hasta ihtiyardan filizlenen yavru aslan
Sen varken yok olur mu bu vatan”*

Akçaabat İMKB Anadolu Lisesi konferans salonunda tertip edilen program İl Millî Eğitim Şube Müdürü M. Tahsin Kalaycı, protokolün kıymetli üyeleri ve değerli misafirlerin katılımıyla gerçekleştirildi. Öncelikle şehitlerimizin manevi huzurlarında saygı duruşunda bulunulmasının ardından İstiklal Marşı seslendirildi. Okul Meclis Başkanı Neşat Can Yıldız, “15 Temmuz” konulu konuşmasını gerçekleştirdi. Günün anlamıyla ilgili film ve slaytlardan oluşan bir gösteri izlendi. Öğrencilerden oluşan koro tarafından kahramanlık ve şehitlik üzerine müzik eserleri seslendirildi. “Kahramanlık ve 15 Temmuz” temalı oratoryo öğrenciler tarafından sahnelendi. Okul Müdürü Kemal Sivrikaya ve İl Millî Eğitim Şube Müdürü M. Tahsin Kalaycı’nın teşekkür ve kapanış konuşmaları ile tören sona erdi.

15 TEMMUZ MARŞI

*Karanlık bir gece, kanlı ve derin
Ateşle boyandı yüzü göklerin
Şehitler bağrına uzandı yerin
Zamanın nabzında atan bizimidir
İhânet onların, vatan bizimidir*

*Müjde verenleriz, korkutan değil
Yurda kardeş kanı akıtan değil
Namluyu millete doğrultan değil
Tankların altına yatan bizimidir
Esâret onların, vatan bizimidir*

Tıpkı kişiler gibi, milletlerin de karakteri vardır. Bizim milletimizin karakteri, gerçekten erdemlerle donatılmıştır. Bu erdemlerden biri de, yeri geldiğinde vatanını korumak için canından vazgeçmeyi göze alabilmektir. Türk milletinin bu yüksek karakterini yüzyıllara uzanan destansı tarihimizde çok kez görmüştür. İşte bunların sonuncusu, 15 Temmuz 2016'da tüm dünyaya millet olma dersini verdiğimiz Demokrasi Zaferi'mizdir.

AKÇAABAT ŞEHİT GÖKHAN UZUN FEN LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ PROGRAMI

Özgürlüğümü, vatanımı sırtlanların elinden kurtarmak için gerekirse bir tankın önünde ben de yatarım. Gecenin karanlığında sırtlan sesleri yükseliyordu. Biliyorum ki gecenin en zifri olduğu zaman güneşin doğuşunun en yakın olduğu zamandı. Biliyorum ki bu millet namusunu sırtlan uşağına teslim etmez, canı pahasına korur. Bunlardan biri de ben olacaktım.

Yelkovan aceleliydi, her zamankinden daha büyük bir süratle çalışıyor, bir an önce aydınlığa kavuşmak istiyordu. Ama acımasızdı akrep. İnadına ilerlemiyor, bin devri bir ana sığdırmaya çalışıyordu. Milyonlarca hayat bir ana hapsolüyor, bir milletin kaderi ve tarihi yeniden yazılıyordu. Binlerce yıllık bir kinin hesaplaşması yeniden görülüyor, asırlardan beri süregelen bir oyunun yeni perdesi tekrar açılıyordu.

Nihayet sabah olmuştu. Milletın yumruğu onların tanklarına, uçaklarına çarpmıştı. Tarihte olduğu gibi farklılıklarımızı bir tarafa bırakarak tek bir beden, tek bir yumruk olabilmıştik. Anladım ki bu vatanda yaşayan herkes birbirine yürekten bağlıdır, gerektiğinde bir ve diri olur.

Akçaabat Şehit Gökhan Uzun Fen Lisesi konferans salonunda gerçekleştirilen program, "15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitlerini Anma" temalı fotoğraf sergisinin gezilmesiyle başladı. Serginin ziyaret edilmesinin ardından konferans salonunda düzenlenen sunuculuğunu öğrencilerin yaptığı törene geçildi. Şehitlerimizin manevi huzurlarında saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından bir öğrenci tarafından Kuran-ı Kerim tilavetinde bulunuldu. Okul Müdürü Süleyman Gerigelmez, günün anlamını belirten konuşmasıyla konuklara hitap etti. Öğrenciler tarafından günün anlamıyla ilgili kompozisyon ve şiirler okundu. Ülkemiz ve şehitlerimiz adına gerçekleştirilen dua töreninin ardından yarışmalarda dereceye giren ve programa katkı sunan öğrencilere ödülleri takdim edilmesiyle tören sona erdi.

**AKÇAABAT 17 ŞUBAT ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ PROGRAMI**

Türk demokrasi tarihinin en uzun ve karanlık gecesiydi 15 Temmuz gecesi. Demokrasimize, millî iradeye, millî egemenliğimize karşı tankların ve jetlerin hain saldırısı halkın iman dolu göğsü karşısında boşa çıktı. O gecenin en karanlık saatlerinde iman ateşiyle yanan genç, ihtiyar, kadın, erkek, herkes o kara geceye bir güneş gibi doğdu. Karanlığı yara yara ilerleyen bu millî ruh, millî bir zaferde beden buldu.

Akçaabat İlçesi Kaymakamı Soner Şenel, değerli protokol üyeleri ve saygıdeğer misafirlerin geniş katılımıyla okulun toplantı salonunda program gerçekleştirildi. Öncelikle ebediyete intikal etmiş bütün şehitlerimizin manevi huzurlarında saygı duruşunda bulunuldu ardından Müzik Öğretmeni Yasemin Uruçoğlu yönetiminde İstiklal Marşı söylendi. Akçaabat Anadolu İmam-Hatip Lisesi öğrencisi Furkan Şahinbaş, Kur'an-ı Kerim tilaveti gerçekleştirdi. Okunan ayetlerin Türkçe meali, öğrencilerden Nisa Lefkur tarafından seslendirildi. Akçaabat 17 Şubat Anadolu Lisesi Müdürü Abdullah Gülay tarafından "Türk Tarihinde Demokrasi, Darbeler ve 15 Temmuz Darbe Girişimi" konulu bir konuşma gerçekleştirildi. "15 Temmuz Gecesi Yaşananlar" adlı film izlendi. 17 Şubat Anadolu Lisesi öğrencilerinden Ümmü Gülsüm Terzi, "Öğrenci Gözüyle 15 Temmuz" adlı kompozisyonunu okudu. Müzik Öğretmeni Serdar Pul'un sazı eşliğinde öğrencilerden Aslıhan Altay tarafından askerlik ve kahramanlık türküleri seslendirildi. 17 Şubat Anadolu Lisesi öğrencilerinden Bora Eskicioğlu'nun " Bu Vatan Kimin " adlı şiiri seslendirmesinin ardından tören sona erdi. Salon programının ardından "15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri" temalı resim sergisi ziyaret edildi. Hafta ile ilgili etkinlikler kapsamında finali Söğütlü Atletizm Stadı'nda yapılan bir koşu düzenlendi.

ŞEHİTLER ÖLMEZ

Önce vatan millet
Sonra ana ve yar
Bu yolda savrulan
Birileri var

Ezan dinmez diyen
Bayrak inmez diyen
Şehit ölmez diyen
Birileri var

Şehitler ölmez
Bayrakla dertleşen
Toprakla birleşen
Can verip devleşen
Birileri var

Ezan dinmez diyen
Bayrak inmez diyen
Şehit ölmez diyen
Birileri var

Şehitler ölmez
Şehitler ölmez

ARSİN ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ PROGRAMI

O melun gece meydanlarda tankların önüne uzanan, imanları ve cesaretlerinden başka silahı olmayan Abdullahlar, Mehmetler, Ayşeler... Biz sizin haklarınızı nasıl ödeyeceğiz? Tıpkı bir dakika sonra öleceklerini bildikleri hâlde geriden gelen birliklere zaman kazandırmak için gözlerini dahi kırpmadan kendilerini mermilerin önüne atan Çanakkale şehitleri gibi biz de ölürsek belki vatan kurtulur diyen Zehralar, Mustafalar... Biz sizin haklarınızı nasıl ödeyeceğiz.

Aziz vatanımdaki tüm ağaçları kalem, tüm yaprakları kâğıt yapsak yine de o gece canından, malından, sevdiklerinden vazgeçerek meydanları savunan şehit ve gazilerimizin destanını yazamayız. Kâinatın en mamur beldelerine her biri için yakuttan anıtlar diksek, o anıtları tohumları yüreklerimizde olan çiçeklerle bezesek ve sonra o çiçekleri gözyaşlarımızla sulayarak büyütsek onlar karşısında yine noksan yine vefasız kalırız.

Bir ihtilâl gecesi meydanlara yürüdük
Gökyüzü alev alev yağınca üstümüzden
Tekbirlerle çoğalıp sonsuz yâre yürüdük
Yürüdük salâ vakti karadan ve denizden
Karanlığa kalbine âşikâre yürüdük

Bin bir çiçekten gelen dermânımız bir bizim
Bir hilâl bestesidir ruhumuza dokunan
Meş'alemiz, o kutlu fermânımız bir bizim

Arsin Anadolu Lisesi konferans salonunda gerçekleştirilen program okul müdürümüz, değerli öğretmenlerimiz ve kıymetli öğrencilerimizin katılımıyla gerçekleştirildi. Program vatan uğruna çalışırken, mücadele ederken şehit düşen tüm vatan evlatları için düzenlenen saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve İstiklal Marşı'nın seslendirilmesiyle başladı. Öğrenciler tarafından günün anlamıyla ilgi şiirler ve kompozisyonlar okundu. Okul müdürü Mehmet Yerekapan günün anlamıyla ilgili konuşmasıyla öğrencilere hitap etti. Program için hazırlanan ve öğrencilerden oluşan okul korusu tarafından kahramanlık türküleri seslendirildi. 15 Temmuz'la ilgili hazırlanan fotoğraf sergisinin gezilmesiyle tören sona erdi.

ÇARŞIBAŞI ANADOLU LİSESİ 15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

İhanetin ilmek ilmek işlendiği o gece, mazimizden aldığımız güçle geleceğimizi inşa ettiğimiz gecedir. Bu toprakları bir kez daha fethettiğimiz, bir Kurtuluş Savaşı'ndan daha alnımızın akıyla çıktığımız gecedir. Sadece bizim değil, tüm coğrafyamızın kaderini yazdığımız ve zillet altındaki tüm milletlere yeniden doğuş ümidi verdiğimiz gecedir. O gece nice destanlar yazarak bu toprakları bize vatan yapan atalarımızın emanetini; şahidi ezanlar, kanıtı şehitler olan yepyeni bir destan yazarak koruduğumuz gecedir. Bizleri tankla, silahla esaret altına alabileceklerini düşünenlerin dirilişimizin fitilini ateşledikleri gecedir.

Artık birbirimize sınıksız kenetlendiğimiz sürece yeryüzünde hiçbir ordunun, hiçbir silahın bizim karşımızda duramayacağına eminiz. Gecenin sabaha en yakın anının en karanlık olduğu zaman olduğunu bildiğimiz gibi artık ülkemizdeki ölü toprağını atma, aydınlığa kavuşma vaktinin geldiğini de biliyoruz. Bundan sonra eskisinden daha güçlü olacak, her metrekaresi milyonlarca şehidimizin kaniyle sulanan vatanımızı bir daha hiçbir haine çiğnetmeyeceğiz. Çünkü bizim davamız can ve mal davası değil; bizi yok etmek için birleşerek hain planlar kuran, topyekûn üzerimize saldıran gizli düşmanlarımız karşısında varlığımızı, vatanımızı, namusumuzu koruma davasıdır. Bu, milletimizin asırlardır süren varoluş mücadelesidir. Her zaman zafer müjdesiyle müjdelenenlerden olmak dileğiyle sefer bizim, zafer Allah'ındır.

Şehîdler diyârında parlayan nûrdur vatan
Vardık mı üzerine, demirden dağ yıkılır
Yüzünde ay ışığı yine mağrurdur vatan
Târih tebessüm eder, bu vahşî çağ yıkılır
Bayrağı kanımızla yıkanmış surdur vatan

Derdimiz dîvânedir; ozanımız bir bizim
Düşlerimiz parlıyor mehtâbında ülkemin
Direnişe çağırın ezanımız bir bizim

Çarşıbaşı ilçesi protokolünün değerli üyelerinin, okul müdürü, öğretmenler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilen program fotoğraf ve resim sergisinin açılış kurdelesinin kesilmesiyle başladı. Serginin ziyaret edilmesinin ardından konferans salonunda düzenlenen törene geçildi. Saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Okul Müdürü Hilmi Kutlu, günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yaptı. Ney dinletisi gerçekleştirildi. "15 Temmuz" konulu sinevizyon gösterisinin izlenmesinin ardından Kuran-ı Kerim okundu. "15 Temmuz" konulu tiyatro gösterisi sergilendi. Öğrenci korosunun düzenlediği konser ile tören sona erdi.

DÜZKÖY ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

*Asım'ın nesli diyordum ya nesilmiş gerçek
İşte çiğnetmedi namusunu, çiğnetmeyecek.
Şüheda gövdesi, bir baksana dağlar, taşlar..
O rükû olmasa dünyada eğilmez başlar.*

Ömrümce her 15 Temmuz günü şüheda kokusuyla hüzünlenip asil kahramanlarımızla övüneceğim. Acıyı ve gururu birlikte yaşayacağım. Türklüğün Anadolu'daki tarihi, gözlerimiz önünden geçiyor. Her şanlı yükselişin bir darbe ile durdurulmak istendiğini görüyorum. Türklüğün acımasız düşmanlarını ilk olarak okul sıralarında tanıdım tarih dersinde. Ancak düşmanı ilk defa 15 Temmuz gecesinde bu kadar yakından hissettim. "Kahpe içerden olunca kapı kilit tutmaz oğul, halkın içinde bozgunculuk çıkaran haindir oğul." demişti Dedem Korkut. Düşman kahpeydi o gece. Benim tankımı benim üzerime sürmüş, benim silahımı bana doğrultmuş, bozgunculuk çıkarmıştı. Türkiye Cumhuriyeti her fırsatta darbelerin soğuk yüzüyle karşı karşıya getirilmek istendi. Buna karşılık milletimiz çektiği her acıda yeniden şahlandı, tarihinden ders çıkardı. 15 Temmuz darbe girişiminde halkın gösterdiği birlik ve beraberlik duruşu darbeleri artık tarihe gömdü.

Tasalanma yiğidim, zaman bizden yanadır.
Külümüzden yükselen duman bizden yanadır.
Son durak, son ilahi ferman bizden yanadır.
Dünya düşman olsa da iman bizden yanadır.

Düzköy ilçesi kaymakamı, Düzköy belediye başkanı, protokolün değerli mensupları, değerli misafirler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilen program; ulu önder Mustafa Kemal Atatürk, Kurtuluş Savaşı şehitlerimiz, 15 Temmuz demokrasi şehitlerimiz ve tüm şehitlerimizin manevi huzurunda bir dakikalık saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve ardından İstiklal Marşı'mızın okunmasıyla başladı. Tüm şehitlerimiz için öğrencilerden Ahmet Sakı, Âli İmrân suresinin 169. ayetinden 173. ayetine kadar olan bölümünü okudu. İlçe Müftüsü Yılmaz Özbakır tarafından hatim duası yapıldı. "15 Temmuz Demokrasi Zaferi" konulu kompozisyon yarışmasında 1. olan Ceyhun Tayar, kompozisyonunu okudu. Ardından Okul Müdürü Eyüp Polat, günün anlam ve önemini belirten konuşmasını gerçekleştirdi. 15 Temmuz belgeselinin izlenmesinin ardından öğrencilerden Gökhan Akyıldız "30 Kuş" adlı şiiri okudu. "15 Temmuz" için hazırlanan slayt gösterisinin izlenmesiyle tören sona erdi.

**MAÇKA MEHMET AKİF ERSOY ANADOLU LİSESİ VE
ESİROĞLU KENAN OLTAN ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI**

Gece kan ağlıyordu. Minarelerden sela sesleri dinmiyordu. Tüm eller semaya yükselmişti, “ya Rab” diyordu. “Ya Rab, sen milletimizi koru.” Millet sokaktaydı o gece. Hep birlikteydi. Kol kola, kalp kalbe. Hepsinin tek derdi vatandı. VATAN... O gece herkes dışarıdaydı. Kendini düşünmedi kimse. Sadece vatanını düşündü. Sadece “VATAN”ını...

Her yer kan, her yer cennet kokuyor... Çünkü millet hak mücadelesinde dinini, bayrağını, devletini kurtarmaya çalışıyor. Sonra İstiklal Marşı yankılanıyor kulaklarda.

“Bastığın yerleri toprak diyerek geçme tanı!

Düşün altındaki binlerce kefansiz yatanı.”

Halktan biri çıkıyor ve diyor ki,

“Lâ Tahzen İnnallâhe Meanâ”

“Korkma, çekinme, üzülme, hüzünlenme, yeise kapılma. Allah bizimle beraberdir.”

Mekân bize mühürlü, zaman deryâdır bize
Suyundan içiyoruz ilâhî bir sebîlin
Mâverâ meftûnuyuz, hayat rüyâdır bize
Yine bir Kerbelâ'dır mazlumun kanı, bilin
Sanmayın, sultân olan fâni dünyâdır bize

Hangi denize varsak limanımız bir bizim
Kuyusunda Yûsuf'uz yeryüzü mahşerinin
Nemrutları deviren îmanımız bir bizim

Maçka Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi ve Esiroğlu Kenan Oltan Anadolu Lisesinin birlikte hazırladığı 15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri Anma Programı, ilçemiz Halk Eğitim Merkezi konferans salonunda 5 Ocak 2016 günü yapıldı. Programa İlçe Kaymakamı Haluk Çakmak, Ortaöğretim Şube Müdürü Gülsüm Memişkaptanoğlu, İlçe Millî Eğitim Müdürü Orhan Topal, kurum amirleri, siyasi partilerin temsilcileri, öğrenciler ve veliler katıldı. Saygı duruşu ve İstiklal Marşı'nın okunması ile program başladı. Maçka Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni Ayhan Alemdağ tarafından Kur'an-ı Kerim okundu. Öğrencilerin şiirler okuduğu program 15 Temmuz oratoryosu ile devam etti. Maçka Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi Müzik Öğretmeni Ömer Akın'ın hazırladığı okul korusunun ilahi dinletisiyle program sona erdi.

OF SOLAKLI FEN LİSESİ 15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

Of İlçesi Kaymakamı, Of İlçe Millî Eğitim Müdürü, okul müdürleri, protokolün değerli mensupları, değerli misafirler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilen program tüm şehitlerimiz ve 15 Temmuz demokrasi şehitlerinin manevi huzurunda bir dakikalık saygı duruşunda bulunularak ardından da İstiklâl Marşı okunarak başladı.

Okul Müdürü Osman Hamzaçebi ve arkasından Belediye Başkanı Salim Salih Sarıalioğlu, günün anlam ve önemiyle ilgili konuşmalarını yaptılar.

Öğrencilerden Göksu Erdoğan, "Türk'ün İnşirah Kalkışı" isimli konuşmasını yaptı. Ebrar Turhan "Bu Vatan Kimin?" isimli şiiri okudu.

Öğrencilerin sundukları "30 Kuş" isimli oratoryo izlendi.

Öğrencilerin hazırlamış olduğu "15 Temmuz Gecesi" tiyatrosu sahnelendi.

Öğrenci korosunun hazırlamış olduğu dinleti sunuldu.

Öğrencilerin 15 Temmuz gecesi hakkında Of ilçesinde yaptıkları farkındalık ve anket çalışmasıyla ilgili video gösterimi gerçekleştirildi.

Öğrencilerden Bünyamin Çelebi, kendisinin hazırlamış olduğu "15 Temmuz Gecesi" konulu dinletiyi seslendirdi.

Son olarak öğrencilerin 15 Temmuz Demokrasi Şehitleri için düzenlenen Kuran-ı Kerim tilavetinin ardından dua yapılmasıyla tören sona erdi.

Yıkılmayan ümmetin parıldayan gençleri
Yarınların umudu vatanımın askeri
Sözleriniz kesilsin burası Türkiye
Bükülmeyen bileğime demokrasi darbesi

15 Temmuz gecesi halkım sokaktaydı
Yıllar sonra Avrupa'ya Osmanlı tokadı
Yapıştırır milletim bağımsızlık cennetim
Darbene darbe yaptık bunu da bil istedim

Osmanlının torunu yıkılmadı ayakta
Pennsylvania bilsin ki çıkılacak bataktan
Unutulmayacak asla Ömer Halis Demir
Soruyorum sizlere herkes aynı sözde mi?

Bizde vatan aşkı alevlerle közlenir
Her Türk doğduğunda vataniyle sözlenir
Belki tanımadım ama Atatürk'e özlemim
Merhamet senin Rab kabul et tövbemi

Şanlı milletim Osmanlının torunu
Şanlı milletim Fatih'in torunu
Her Türk bir gün bulacaktır yolunu
Yükseldikçe ilerleyecek Kayı boyu soyu

Şimdi toprak altında milyonlarca kardeşim
Onca insan varken dosttan gelir kahpelik
Bir gün elbet dirilir Osmanlının ordusu
Basit gelir şehide ölümün korkusu

Ay yıldızı görünce nefesim kesilir
Vatanıma göz koyarsan ciğerlerin delinir
Türk'ün Türk'ten başka dostu yok bu böyle bilinir
Peygamber övgüsüyle gözyaşların silinir

Senin omzunda yükselecek al kırmızı bayrağım
Süper güç olacağız ve bu en büyük bayramım
Secde hariç eğilmezsin damarında Türk kanı
Bu nesil yaşadıkça dindirmeyecek ezanı.

Bünyamin ÇELEBİ (12 A)

AFFAN KİTAPÇIOĞLU ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

Selâm Fetih burcunda dirilen yiğitlere
Ölüm yine vîrândır ve ândır şimdi ölüm
Selâm, kıyam vaktinde vurulan yiğitlere
Şehâdet ufkunda kan revândır şimdi ölüm
Selâm, eğilmeyip de kırılan yiğitlere

Zâlimlere “Dur” diyen isyanımız bir bizim
Devlere mezar olan destânımız bir bizim

Hain bir halatla boynuna ilmik geçirilmek istenirken aziz vatanımın topraklarının işte o zaman kefenleriyle çıktı ortaya bir çağrı ile aziz Türk milletinin evlatları. Tankın altına yatanlar vardı, ak sakalıyla sokaklara çıkanlar, elleri silahsız mermilerin üstüne koşanlar mermiler yağdırırken gökyüzünden darbeciler. O gece yeniden birleştirdi milleti, vatanımın müdafası ve ölüme doğru koştuk vatan topraklarının kanlarımızla islanmadan alınamayacağını anlamaları için. Farklı manada okundu selalar, milletimi koruyan Rabb'im'in İslam'la şanlandırdığı bayrağı yeniden diriltmesi için. “Allah, Allah!” sesleriyle yankılanan sokaklarda dökülen kanlara tanık oldu melekler ve halkın iradesiyle kayboldu tüm şeytanlar.

İhânet en muammâ mihveridir Haçlı'nın
Zamana gül şerbeti içirmenin vaktidir
O esrarlı gölgeler neferidir Haçlı'nın
Yürekten ebâbiller uçurmanın vaktidir
Bu en derin, en kahpe seferidir Haçlı'nın

Nice bin yıldan gelir, dîvânımız bir bizim
Kardeşlik en mukaddes şânımızdır bu yerde
Sevincimiz leylâdır, şivanımız bir bizim

Ortahisar İlçesi Kaymakamı, Millî Eğitim Şube Müdürü, protokol üyeleri, misafirler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilen program; Mustafa Kemal Atatürk, Kurtuluş Savaşı şehitlerimiz, 15 Temmuz demokrasi şehitlerimiz ve tüm şehitlerimizin manevi huzurunda bir dakikalık saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve ardından İstiklal Marşı'mızın okunmasıyla başladı. 15 Temmuz günü yaşananların anlatıldığı bir video izlendi. Günün anlam ve önemini belirten konuşmayı Tarih Öğretmeni Semra Saraloğlu yaptı. Öğrencilerden Batuhan Azak, Mehmet Melih Keskinöğlü, Taha Özer, Burak Bıyık ve Duhan Çat'ın hazırladığı video izlendi. Öğrencilerin hazırladığı oratoryo gösterisi izlendi. Son olarak Müzik Öğretmeni Yunus Şentürk eşliğinde öğrencilerin oluşturduğu koronun sunduğu şarkılar dinlendi. Öğrencilerin hazırladığı resim ve fotoğraf sergisinin ziyaret edilmesiyle tören sona erdi.

ÇAĞLAYAN ADNAN MENDERES ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

MÜLKİYE MARŞI (EY VATAN)

*Başka bir aşk istemez, aşkınla çarpar kalbimiz,
Ey Vatan gözyaşların dinsin, yetiştik çünkü biz.
Gül ki sen, neşenle gülsün ay, toprak, deniz.
Ey Vatan gözyaşların dinsin, yetiştik çünkü biz.*

*Bir güneştin bir zamanlar, aya kadar kaldırdı dün,
Dün bir aydın, sislenen boşlukta yıldızsın bu gün;
Benzin uçmuş bak, ne rüyadır, bu akşam gördüğün?
Ey Vatan gözyaşların dinsin, yetiştik çünkü biz.*

*Beklesin Türkoğlu'nun azminde kuvvet bulmayan,
Sel durur, yangın söner elbette bir gün Ey Vatan
Süslenir, oynar yarın, dün ağlayıp matem tutan
Ey Vatan gözyaşların dinsin, yetiştik çünkü biz.*

15 Temmuz gecesi bir milletin yeniden dirilişidir. Bir milletin vatanına, bayrağına, ülkesine ve demokrasisine nasıl sahip çıktığının göstergesidir. 19 Mayıs'tan, Çanakkale'den ve Millî Mücadele'den sonra destanlara konu olacak gündür 15 Temmuz.

Bir kez daha haykırdık dünyaya. Ey dünya! Bak biz ayaktayız, yenilmedik, yıkılmadık. Bir kez daha bağımsızlığımıza ne kadar düşkün olduğumuzu tüm dünyaya gösterdik. Konu bayrak, vatan olduğunda karşılarında sindirilemez bir millet göreceklerini anladılar. Türklerden korkmakta ne kadar haklı olduklarını anladılar. Bu aziz milletin, değerlerine el uzatıldığı zaman nasıl yaralı bir kurt gibi zapt edilemeyeceğini gördüler. Allah bu vatana kâfir ayağı değdirmesin, aziz şehitlerimize rahmet eylesin. Bu millet aziz hatıranızı asla unutmayacaktır.

Selâm Fetih burcunda dirilen yiğitlere
Ölüm yine vîrândır ve ândır şimdi ölüm
Selâm, kıyam vaktinde vurulan yiğitlere
Şehâdet ufkunda kan revândır şimdi ölüm
Selâm, eğilmeyip de kırılan yiğitlere

Okul müdürü, öğretmenler, veliler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilen program, okul bahçesinde düzenlendi. Saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Okul Müdürü Turan Kocamanoğlu günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yaptı. Öğrenciler tarafından günün anlamıyla ilgili şiirler ve kompozisyonlar okundu. Öğrenci korosunun düzenlediği konser ile tören sona erdi.

Çağlayan Adnan Menderes Anadolu Lisesinin konferans salonunda düzenlenen programda 15 Temmuz" konulu sinevizyon gösterisinin izlenmesinin ardından 15 Temmuz" konulu tiyatro gösterisi düzenlendi. Ayrıca 15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri anısına okul bahçesinde öğrencilerin katkılarıyla "Demokrasi Bahçesi" oluşturuldu. Öğrencilerin fotoğraf ve resimlerinden oluşan bir pano hazırlandı.

**FATİH SULTAN MEHMET ANADOLU LİSESİ-TRABZON FEN LİSESİ-
TEVFİK SERDAR ANADOLU LİSESİ 15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK
GÜNÜ ANMA PROGRAMI**

*Sen vatan kahramanı, demokrasi şehidi
Yine bir tarih yazdın dünya bunun şahidi
Bir mucize yarattın 15 Temmuz gecesi
Can verdin vatan için yoktu bunun ötesi*

Trabzon Fen Lisesi, Fatih Sultan Mehmet Anadolu Lisesi, Tefvik Serdar Anadolu Lisesinin ortaklaşa düzenlediği program Trabzon Fen Lisesi konferans salonunda yapıldı.

Trabzon Fen Lisesi Müdürü Mehmet Özbilgi, Fatih Sultan Mehmet Anadolu Lisesi Müdürü Gamzegül Engin, Tefvik Serdar Anadolu Lisesi Müdürü İbrahim Şahin, öğretmenler ve öğrencilerin katılımıyla başlayan program fotoğraf ve resim sergisinin açılış kurdelesinin kesilmesi ve serginin gezilmesiyle başladı. Serginin ziyaret edilmesinin ardından konferans salonunda düzenlenen törene geçildi.

Tüm şehitlerimizin manevi huzurunda bir dakikalık saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Okul Müdürü Mehmet Özbilgi günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yaptı.

Öğrenciler tarafından şiir ve kompozisyonlar okundu. Düzenlenen yarışmalarda dereceye giren öğrencilere okul müdürleri tarafında ödülleri takdim edildi.

“15 Temmuz” adlı oratoryonun izlenmesiyle tören sona erdi.

MİLLETE BAKIN HELE!

*Türk'e kefen biçenler, 15 Temmuz gecesini
Taylar gibi şahlanan millete bakın hele!
İmandan sonra vatan, aşkların en yücesi.
Cihat emrini alan millete bakın hele!*

*Damarında gezen kan, bayrak rengi kırmızı.
Ak yüreğinde mühür, hilaliyle yıldızı.
Asker doğar ve asker ölür erkeği, kızı;
Öz benliğini bulan millete bakın hele!*

*Aksakallı emretti; ölüme selam durdu
Başçavuş Ömer Halis, darbeci puştı vurdu.
İlk kurşun, ilk kahraman, tek başına bir ordu...
Cennette karar kılan millete bakın hele!*

*Kamyonuyla Şerife Bacı'm bir Nene Hatun.
Gelin de Safiye'yi, elinizdeyse tutun.
Küçük dillerinizi Türkan Ana'yla yutun.
Gülerek şehit olan millete bakın hele!*

*Nice nice yiğitler Başkomutan emriyle,
Eline ne geçtiyse taş, sopa, kemeriyle,
Her biri akıncıydı, çocuğuyla, piriyle,
Koşup meydana dolan millete bakın hele!*

*Hayranlık uyandırdı tavizsiz edaları,
Yeri, göğü inlettir marşları, nidaları.
"Tekbir!", "Allahu ekber!" diyen gür sedaları
Semalardan duyulan millete bakın hele!*

*Halk yediden yetmişe, kalp kalbe ve kol kola,
Yoğun ateş altında vermedi tek bir mola.
Âdeta meleklerle karışıp kutlu yola
Allah için koyulan millete bakın hele!*

*Kırk yıllık planları dört saatte çökerten,
İşgal heveslerini kahramanca göçerten,
Dosta parmak ısırtan, kâfire iç geçirten,
Haine korku salan millete bakın hele!
Darbeyi etti yalan; millete bakın hele!*

Mücella Pakdemir

GAZİ ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

Ülkemizi ve geleceğimizi ipotek altına almak isteyen karanlık odakların son oyunu, mankurtlar eliyle vatanımızı kaosa sürükleyerek nihai hedeflerine ulaşmaya çalışmak oldu. Egemenliğin kayıtsız ve şartsız millette olduğu vatanımızda, demokrasi dışı yollarla milletin iktidarını ele geçirmek istediler. Demokrasi bilincini kazanmış olan ve demokrasinin nimetlerinden yaralanmanın tadına varan halk, 15 Temmuz gecesi ülkesini ve millî egemenliğini hiç kimseye kaptırmayacağını tüm dünyaya gösterdi. Hem de öyle bir sahiplenmeydi ki bu; canını, kanını ortaya koyarak, vücudunu tankların altına atarak ülkesine sahip çıkanlar o gün bir destan yazdı. Halkı hiçe sayanlara, halkın tercihlerini görmezden gelenlere 15 Temmuz günü sonsuza kadar unutamayacakları bir ders verdi.

Millî şair, o büyük ve inanmış adam Mehmet Akif Ersoy şöyle diyordu:

“Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın

Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.”

İşte bu dizelerle büyüyen bu güzide millet, gövdesini tankalar ve uçaklara siper ederek yurdunu o alçaklara teslim etmedi. Hakk'ın bayrağını indirmedi yere. Göklerde yankılanan “Allahu ekber” nidaları, ses duvarını aşan savaş uçaklarını mağlup etti. Millet yeniden yazdı “Diriliş” destanını.

Yıkılmaz dağlar olsa düşman, yarar geliriz
Mevlâyı bilenlere neylesin kanlı kurşun
İbrahim edâsıyla putu kırar geliriz
Peygamber duâsıdır sırları bize Arş'ın
Gemileri yakarak bir yol arar geliriz

Muhâciriz, ensarız; imkânımız bir bizim
Düşlerimizden akar umudun bereketi
Dünyaya baş kaldıran erkânımız bir bizim

Program protokolün değerli üyeleri, okul müdürü, öğretmenler ve öğrencilerin katılımıyla okulun toplantı salonunda gerçekleşti. Saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve İstiklal Marşı'nın okunmasının ardından Okul Müdürü Ayhan Süer günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yaptı. Ardından "15 Temmuz" temalı video izlendi. Öğrenciler tarafından günün anlamıyla ilgi şiirler ve kompozisyonlar okundu. Öğrenciler tarafından konser gerçekleştirildi. "15 Temmuz Kahramanları" adlı oratoryonun sunumu ile tören sona erdi.

KANUNİ ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

"Ey canını vatanına adayan, memleket toprağı ve şanlı bayrağımız uğruna anasını, babasını, ardında bekleyen gözü yaşlı yârini ve doyasıya kokusunu asla alamayacağı yavrusunu geride bırakıp bütün mermilere meydan okuyan, göğsünü siper eden şehitlerimiz! Vatan bize emanet rahat uyuyun. Rahat uyu şehidim, bu can bedenimdeyken özgürlük ve vatanım emanetindedir. Ay yıldızlı bayrağı kanımın son damlasına kadar taşıyacak evlatlardan biriyim."

Ortahisar Belediye Başkanı, İl ve İlçe Millî Eğitim şube müdürleri, okul müdürleri, öğretmenler, veliler ve öğrencilerin katıldığı tören okulun konferans salonunda gerçekleştirildi.

15 Temmuz gecesi hayatlarını feda ederek vatanımızı koruyan, ebediyete intikal etmiş bütün aziz şehitlerimiz için gerçekleştirilen saygı duruşunun ardından İstiklal Marşı söylendi.

Okul Müdürü Mustafa Balaban'ın konuşmasının ardından Ortahisar Belediye Başkanı Ahmet Metin Genç, günün anlamıyla ilgili bir konuşma gerçekleştirdi. Öğrenciler tarafından "Kahramanlık, Vatan Destanı, Bu Vatan Kimin, Ömer Halisdemir'e Ağıt" isimli şiirler okundu. Öğrenciler tarafından koro eşliğinde ilahi söylendi.

Kısa Film eşliğinde "Çanakkale Bugün Toz ile Duman Türküsü" söylendi. "15 Temmuz" konulu kısa filmler izlendi.

Vatan ve birlik beraberliğimizi anlatan sözler ve ardından "Gençliğin Ata'ya Cevabı"nın okunması ile tören sona erdi.

Bu Vatan Kimin

Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıra dağlar gibi duranlarıdır,
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.

Tutuşup kül olan ocaklarından,
Şahlanıp köpüren ırmaklarından,
Hudutta gaza bayraklarından
Alnına ışıklar vuranlarıdır.

Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarıdır.

İleri atılıp sellercesine
Göğsünden vurulup tam ercesine,
Bir gül bahçesine girercesine
Şu kara toprağa girenlerindir.

Tarihin dilinden düşmez bu destan,
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir.

Gökyay'ım ne yazsan ziyade değil,
Bu sevgi bir kuru ifade değil,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
Topun namlusundan görenlerindir.

Orhan Şaik Gökyay

PELİTLİ AHMET CAN BALI ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

*Tasalanma yığidim, zaman bizden yanadır.
Külümüzden yükselen duman bizden yanadır.
Son durak, son ilahi ferman bizden yanadır.
Dünya düşman olsa da iman bizden yanadır.*

Şube müdürü, okul müdürü, öğretmenler, veli ve öğrencilerin katıldığı program; Gazi Mustafa Kemal Atatürk, silah arkadaşları, tüm şehitlerimiz ve kahramanlarımız için düzenlenen saygı duruşu ve ardından gerçekleşen İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başladı.

Açış konuşmasını Okul Müdürü GÜNGÖR ÖZKAN gerçekleştirdi. Öğrenci korosunun sunduğu konserin ardından öğrenciler tarafından "Dua ve Mohaç Türküsü" adlı şiirler seslendirildi. "30 Kuş" adlı kısa video seyredildi.

Okulda düzenlenen kompozisyon yarışmasında birinci olan "Sıcak Bir Gece" adlı eser okundu. Öğrenciler ile yapılan röportajın izlenmesiyle tören sona erdi.

MOHAÇ TÜRKÜSÜ

*Bizdik o hücumun bütün aşkıyla kanatlı;
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı.*

*Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle,
Canlandı o meşhur ova at kişnemesiyle!*

*Fethin daha bir ülkeyi parlattığı gündü;
Biz uğruna can verdiğimiz yerde görüldü.*

*Gül yüzlü bir afetti ki her busesi lale;
Girdik zaferin koynuna, kandık o visale!*

*Dünyaya veda ettik, atıldık doludizgin;
En son koşumuzdur bu! Asırlarca bilinsin!*

*Bir bir açılırken göğe, son defa yarıştık;
Allah'a giden yolda meleklerle karıştık.*

*Geçtik hepimiz dört nala cennet kapısından;
Gördük ebedî cetleri bir anda yakından!*

*Bir bahçedeyiz şimdi şehitlerle beraber;
Bizler gibi ölmüş o yiğitlerle beraber.*

*Lakin kalacak doğduğumuz toprağa bizden
Şimşek gibi bir hatıra nal seslerimizden!*

YAHYA KEMAL BEYATLI

TRABZON SOSYAL BİLİMLER LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

Tarih ırmağı sürekli çağlarken geleceğin güzel günlerinin eteğine, bu ırmağın yolunu değiştirmeye çalışan darbeci zihniyetlerin kara planları bir güzel adamın çağrısıyla boşa çıktı. Halk egemenliğine, iradesine sahip çıktı ve kapandı darbeler çağı.

Mustafa Kemal Atatürk'ün Gençliğe Hitabe'sinde de belirttiği üzere Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmak için muhtaç olduğumuz kudret, damarlarımızdaki asil kanda mevcuttur. İşte bu asil kandır, Ömer Halisdemir'i gözünü kırpmadan şehadete götüren. İşte bu asil kandır, Metin Doğan'ı gözünü kırpmadan şehadete götüren. İşte bu asil kandır, insanların hayatı pahasına bu hain girişime karşı koymasını sağlayan.

Şimdi bize düşen görev, 15 Temmuz Demokrasi Zaferi'ni gelecek kuşaklara anlatmaktır. Aziz vatani uğruna toprağa düşen şehitlerimizi her yıl anmak ve milletimizin şuurunu tehlikelere karşı uyanık tutmaktır.

Hadi yavrum ben sen mi bugün için doğurdum
Hamurumu yiğitlik duygusuyla yoğurdum
Türk evladı odur ki yurdu olan toprağı
Ana ırzı bilerek yâd ayağı bastırtmaz
Bir yabancı bayrağı ezan sesi duyulan
Hiçbir yere astırtmaz

Trabzon Sosyal Bilimler Lisesi öğrencileri ve akademisyenler tarafından 15 Temmuz Demokrasi Zaferi ve Şehitleri Anma Programı kapsamında Hamamizade İhsan Bey Kültür Merkezi'nde "Demokrasi ve Darbeler" adlı bir sempozyum düzenlendi.

Törene Ortahisar Kaymakamı, İl Millî Eğitim Müdürü, İlçe Millî Eğitim Müdürü, okul müdürleri, kamu kurum ve kuruluşları ve yöneticileri, öğretmenler, veliler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleşen program Okul Müdürü Zekeriya Abanozoğlu'nun konuşmasıyla başladı.

Okul müdürü, konuşmasında "15 Temmuz akşamı milletçe yaşadığımız şok ve içinde bulunduğumuz durum milletin hafızasından asla silinmemelidir. Darbeler milletimizin kaderi olmamalıdır. Milletimizin kanı, canı pahasına inşa ettiği bu aziz vatan uğruna yapılanlar unutulmamalıdır ki tarih tekerrür etmesin. Bu amaçla bu sempozyumu düzenliyoruz." dedi.

Açılış panelinde değerli akademisyenler Prof. Dr. Celaleddin Vatandaş, Prof. Dr. Necmettin Alkan, Doç. Dr. Atilla Doğan düşüncelerini katılımcılarla paylaştılar. Öğleden önce ve sonra yapılan iki oturumla öğrenciler bilimsel disiplin içerisinde hazırladıkları tebliğlerini sundular. Sempozyuma il içi ve il dışından 10 okuldan 20 öğrenci panelist olarak katıldı.

Sempozyum konuşmacılara ve danışman öğretmenlere katılım belgesi dağıtım töreniyle sona erdi.

TRABZON SPOR LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

Trabzon Spor Lisesi konferans salonunda yapılan program okul müdürü, öğretmenler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleşti. Tüm şehitlerimiz ve kahramanlarımız için düzenlenen saygı duruşu ve ardından gerçekleşen İstiklal Marşı'nın okunmasıyla tören başladı. Trabzon Spor Lisesi Tarih Öğretmeni Belgin Bozkurt günün anlamıyla ilgili bir konuşma yaptı. Öğrenciler tarafından şiir ve kompozisyonlar okundu. "15 Temmuz" konulu sinevizyon gösterisi seyredildi. Öğrencilerin hazırladığı gösterinin izlenmesinin ardından tören sona erdi.

ŞALPAZARI ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

Şalpazarı Çok Programlı Lisesi ve Şalpazarı Anadolu İmam Hatip Lisesi öğretmen ve öğrencilerinin katkılarıyla Şalpazarı Anadolu Lisesince hazırlanan program, saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve İstiklal Marşı'nın okunmasıyla başladı. Günün anlam ve önemini belirten konuşmayı Şalpazarı Anadolu Lisesi Tarih Öğretmeni Ülkü Şimşek yaptı. Bir öğrenci tarafından Kuran-ı Kerim okundu. Öğrenciler tarafından "Otuz Kuş, Yaşasaydım Aranızda Olacaktım, Ömer Halisdemir'e Ağıt, Bu Vatan Kimin?" adlı şiirler okundu. Şalpazarı Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencileri ilahiler okudular. Şalpazarı Çok Programlı Anadolu Lisesi öğrencilerinin hazırlamış oldukları "Demokrasi Oratoryosu" izlendi. Tüm öğrencilerin seslendirdiği "Atam" marşının ardından törenin hazırlanmasında emeği geçenlere ödülleri takdim edilmesi ile tören sona erdi.

BU VATAN KİMİN

*Bu vatan, toprağın kara bağrında
Sıra dağlar gibi duranlarıdır;
Bir tarih boyunca, onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir...*

*Tutuşup kül olan ocaklarından,
Şahlanıp köpüren ırmaklarından,
Hudutlarda gaza bayraklarından,
Alnına ışıklar vuranlarıdır...*

*Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek gibi çakan, sel gibi çoşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarıdır...*

*Tarihin dilinden düşmez bu destan:
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı bir yakut olan bu vatan,
Can verme sırrına erenlerindir...*

*Gökyay'ım ne yazsan ziyade değil,
Bu sevgi bir kuru ifade değil,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
Topun namlusunda görenlerindir
Orhan Şaik GÖKYAY*

**SÜRMENE ANADOLU LİSESİ VE
SÜRMENE HASAN SADRI YETMİŞBİR ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI**

Sürmene İlçesi Kaymakamı, Sürmene Belediye Başkanı, Millî Eğitim Şube Müdürü, protokol üyeleri, misafirlerin ve öğrencilerin katılımıyla Sürmene Kulaçzade Ahmet Halk Eğitimi Merkezi gerçekleştirilen program tüm şehitlerimizin manevi huzurunda bir dakikalık saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve ardından İstiklal Marşı'mızın okunmasıyla başladı. "15 Temmuz İsimsiz Kahramanları" adlı videonun izlenmesinin ardından Sürmene Sahil Camisi İmam Hatibi Nurullah Güldal Kur'an-ı Kerim tilaveti gerçekleştirdi. Günün anlam ve önemini belirten konuşmayı Sürmene Anadolu Lisesi okul müdürü Mustafa Küçükali yaptı. Gazi Erdem Kerimoğlu 15 Temmuz gecesi yaşananları, anılarını dinleyicilerle paylaştı. Öğrenciler tarafından "15 Temmuz Marşı, 15 Temmuz Destanı" adlı şiirleri okudular. Öğrenci korosunun seslendirdiği eserlerin ardından "15 Temmuz" temalı videoların izlenmesinin ardından tören sona erdi.

15 TEMMUZ DESTANI

*Selam fetih burcunda dirilen yiğitlere
Ölüm yine virandır ve andır şimdi ölüm
Selam, kıyam vaktinde vurulan yiğitlere
Şehadet ufkunda kan revandır şimdi ölüm
Selam, eğilmeyip de kırılan yiğitlere*

*Zalimlere “dur” diyen isyanımız bir bizim
“Ya Allah” nidasıyla devirdik tiranları
Devlere mezar olan destanımız bir bizim*

*Bir ihtilal gecesini meydanlara yürüdük
Gökyüzü alev alev yağınca üstümüzden
Tekbirlerle çoğalıp sonsuz yâre yürüdük
Yürüdük sala vakti karadan ve denizden
Karanlığın kalbine aşikâre yürüdük*

*Binbir çiçekten gelen dermanımız bir bizim
Bir hilal bestesidir ruhumuza dokunan
Meşalemiz, o kutlu fermanımız bir bizim*

*Şehitler diyarında parlayan nurdur vatan
Vardık mı üzerine, demirden dağ yıkılır
Yüzünde ay ışığı yine mağrurdur vatan
Tarih tebessüm eder, bu vahşi çağ yıkılır
Bayrağı kanımızla yıkanmış surdur vatan*

*Derdimiz divanedir; ozanımız bir bizim
Düşlerimiz parlıyor mehtabında ülkemin
Direnişe çağırın ezanımız bir bizim*

Nurullah Genç

TONYA ANADOLU LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

Tonya Kaymakamı Halit Mengi, Tonya Belediye Başkanı Osman Beşel, Askerî ve Mülki İdari Amirler, İlçe Millî Eğitim Müdürü ve İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı, öğretmenler, veliler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleşen program fotoğraf ve resim sergisinin açılış kurdelesinin kesilmesi ve serginin gezilmesiyle başladı. Serginin ziyaret edilmesinin ardından konferans salonunda düzenlenen törene geçildi. Şehitlerimiz adına gerçekleştirilen saygı duruşunun ardından İstiklal Marşı'mız seslendirildi. Törenin açılış konuşmasını Okul Müdürü İbrahim İlhan Kalyoncu gerçekleştirdi. İlçe Millî Eğitim Müdürü Ziya Durmuş günün anlamı ile ilgili bir konuşma yaptı. Öğrenciler, "Bu Vatan Kimin, 30 Kuş" adlı şiirleri okudu. Bir öğrenci 15 Temmuz şehitlerine ithafen yazdığı mektubu okudu. Öğrenciler tarafından hazırlanan müzik dinletisini sunuldu. İlçedeki tüm okullarda öğrenciler arasında düzenlenen "15 Temmuz ve Şehitlerimiz" konulu resim yarışmasında dereceye giren öğrencilere ödülleri takdim edilmesinin ardından tören sona erdi.

15 TEMMUZ DEMOKRASİ MARŞI

15 Temmuz gecesiydi, hava sıcaktı
Bir ihanet kalkışması ülkeyi yaktı
Gün bugündü bütün millet ayağa kalktı
Çoluk çocuk ihtiyar genç sokağa aktı

Demokrasi darbe yemiş, şaşkındı millet
Ya özgürlük bundan sonra yahut da zillet
Milyonların ayak sesi titretti yeri
Elde bayrak, dilde tekbir, koştı ileri

Demokrasi destanında şahitler biziz
Bir ölünce bin dirilen şehitler biziz...
Başkomutan emir verdi: İnin meydana!
Sahip çıkın al bayrağa, aziz vatana!

Serden geçtik vatan, millet, Allah aşkına!
Bütün dünya bunu görüp döndü şaşkına!
Serden geçtik vatan, millet, Allah aşkına!
Bütün dünya bunu görüp döndü şaşkına!

Yerden, gökten o hainler ölüm saçarken
Nice yiğit şehit düştü bayrak açarken
Kimi tanka kafa tuttu kimi silaha
Demokrasi çiğnenmesin diye bir daha

Demokrasi darbe yemiş, şaşkındı millet
Ya özgürlük bundan sonra yahut da zillet
Milyonların ayak sesi titretti yeri
Elde bayrak, dilde tekbir, koştı ileri

Demokrasi destanında şahitler biziz
Bir ölünce bin dirilen şehitler biziz...
Başkomutan emir verdi: İnin meydana!
Sahip çıkın al bayrağa, aziz vatana!

Serden geçtik vatan, millet, Allah aşkına!
Bütün dünya bunu görüp döndü şaşkına!
Serden geçtik vatan, millet, Allah aşkına!
Bütün dünya bunu görüp döndü şaşkına!
Hanefi Söztutan-Uğur Işılak

YOMRA FEN LİSESİ
15 TEMMUZ DEMOKRASİ VE MİLLÎ BİRLİK GÜNÜ ANMA PROGRAMI

Yomra İlçesi Kaymakamı Hasan Balcı'nın iştirak ettikleri program, ilçe askerî ve mülki amirler, okul müdürü, öğretmenler ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleşti. Program fotoğraf ve resim sergisinin açılış kurdelesinin kesilmesiyle başladı. Serginin ziyaret edilmesinin ardından konferans salonunda düzenlenen törene geçildi. Vatan uğruna çalışırken, mücadele ederken şehit düşen tüm vatan evlatları için düzenlenen saygı duruşunun gerçekleştirilmesi ve İstiklal Marşı'nın seslendirilmesinin ardından Okul Müdürü Ahmet Kadı Kadioğlu günün anlamıyla ilgili bir konuşma yaptı. "15 Temmuz" konulu sinevizyon gösterisinin izlenmesinin ardından Kuran-ı Kerim okundu. Öğrenciler tarafından şiir ve kompozisyonlar okundu. Bir öğrenci tarafından sunulan kahramanlık türkülerin dinlenmesinin ardından tören sona erdi.

*Mekân bize mühürlü, zaman deryadır bize
Suyundan içiyoruz ilahî bir sebinin
Mavera meftunuyuz, hayat rüyadır bize
Yine bir Kerbelâ'dır mazlumun kanı, bilin
Sanmayın, sultan olan fâni dünyadır bize*

*Hangi denize varsak limanımız bir bizim
Kuyusunda Yûsuf'uz yeryüzü mahşerinin
Nemrutları deviren imanımız bir bizim*

*İhanet en muamma mihveridir Haçlının
Zamana gül şerbeti içirmenin vaktidir
O esrarlı gölgeler neferidir Haçlının
Yürekten ebabiller uçurmanın vaktidir
Bu en derin, en kahpe seferidir Haçlının*

*Nice bin yıldan gelir, divanımız bir bizim
Kardeşlik en mukaddes şanımızdır bu yerde
Sevincimiz leylâdır, davamız bir bizim*

*Onlar tuzak kurarlar Rabb'im, bozar gideriz
Döner gibi düğünden, haykırır gibi toydan
Ne şüpheyeye düşeriz, ne ah ü zâr ederiz
Gideriz, dağlar gider; dile gelir de meydan
Bin yılın destanını böyle yazar gideriz*

TRABZON

15 TEMMUZ
DEMOKRASİ HAKLARI VE ŞEHİTLERİ
ANMA GÜNÜ

2 0 1 7

